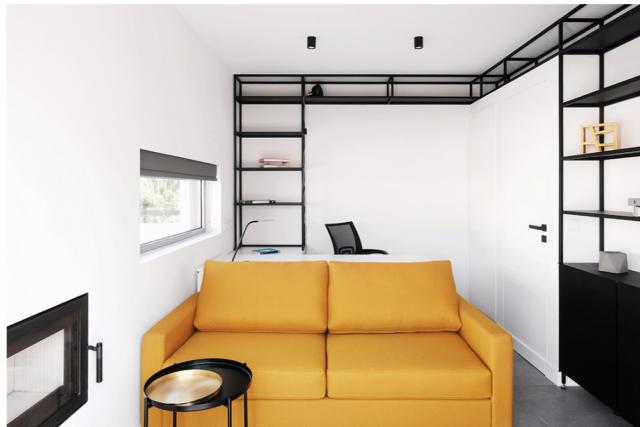

INTERIORS

Ένα δώμα στα Άνω Πετράλωνα είναι μικροσκοπικό αλλά έχει μέχρι και δική του ευρύχωρη βεράντα!

16.07.22

Αυτό το δώμα στα **Άνω Πετράλωνα** γνώρισε μια εντυπωσιακή ανακαίνιση που το έκανε να χωράει όλες τις ανέσεις μέσα σε λίγα τ.μ.!

H ομάδα του αρχιτεκτονικού γραφείου **Arphe Architecture Studio**, που αποτελείται από τον Βαγγέλη Παπανδρέου και την Κατερίνα Τσακμάκη, ανέλαβε τον **ανασχεδιασμό ενός δώματος**. Το δώμα βρίσκεται στην απόληξη τριών φορητών πολυκατοικίας στην περιοχή των Άνω Πετράλωνων. Όπως μπορεί κάποιος εύκολα να παρατηρήσει, η περιοχή αυτή χαρακτηρίζεται από την συνυπαρξή διαφορετικής κλίμακας κτισμάτων – από πετρόκτιτες μονοκατοικίες, έως νεόδμητες πολυκατοικίες. Επομένως, υπάρχει ένα πλήθος κτηριακού αποθέματος που παραμένει ανενεργό, όπως και το εν λόγω δώμα, πριν την παρέμβαση των αρχιτεκτόνων.

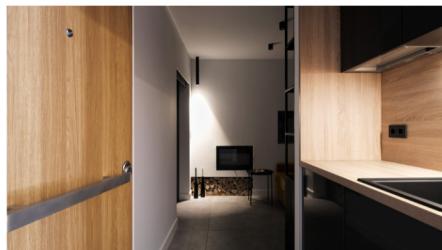

Πώς μεταμορφώθηκε το δώμα;

Οι δύο ορχιτέκτονες επιχείρησαν να ενεργοποιήσουν τους χώρους και να επαναδιατυπώσουν τη σχέση του ελάχιστου αυτού κτισμένου χώρου με τον ανοιχτό χώρο και κατ' επέκταση με την πόλη. Η σχεδιαστική επίλυσή τους, ενσωματώνει τον σύγχρονο αστικό τρόπο ζωής συμπυκνώνοντας όλα αυτά τα προγράμματα που τον διαιμορφώνουν. Ο σχεδιασμός αυτού του ελάχιστου χώρου επομένως, με την αλληλοδιεύθυνση των προγραμμάτων της εργασίας, της εφήμερης κατοίκησης και της ψυχαγωγίας οδήγησαν τους αρχιτέκτονες σε μια επίλυση που δίνει έμφαση τόσο στο συνθετικό επίπεδο όσο και στο χειρισμό των επιμέρους λεπτομερειών.

Δες ακόμη: [Η ανακαίνιση ενός ρετιρέ στην πλατεία Μαβίλη διατήρησε τις εμμρόές από τη δεκαετία του '60](#)

Ο εσωτερικός χώρος (25 τ.μ.), συμπληρώνεται με τον εξωτερικό χώρο (65 τ.μ.), έναν χώρο που προσεγγίστηκε σαν προέκταση του εσωτερικού. Ήτοι οι χώροι αυτοί, ως ενεργοί χωρικοί υποδοχείς προγραμμάτων αποκτούν σχέση με την πόλη, η οποία δεν είναι εποπτική αλλά προγραμματική.

Με αφορμή το συγκεκριμένο έργο, ρωτήσαμε τους αρχιτέκτονες για την σημασία του δώματος στην Αθήνα.

Για ποιους λόγους θεωρείτε ότι τα τελευταία χρόνια πραγματοποιούνται ανακαίνισεις σε δώματα πολυκατοικιών;

Τόσο ο ικανοκυρική κρίση όσο και η υποβάθμιση της ζωής στην πόλη δημιουργήσε ένα πλήθος από χώρους κλεψυδρών και υποβάθμιμων. Η ενέργοποίηση αυτού του κτιριακού αποθέματος, με τέτοιο τρόπο που τόσο σε αρχιτεκτονικό επίπεδο όσο και σε κοινωνικό, πιστεύουμε ότι θα δημιουργήσει μία νέα συνήθη. Τα τελευταία χρόνια, κυρίως την περίοδο που η βραχυπρόθεσμη εκμετάλλευση χώρων (Airbnb) σταν αστικό ιστο της Αθήνας ενέργοποίησε, υπήρξε μία τάση εκμετάλλευσης των χώρων των διμάρτυρων των πολυκατοικιών. Παραπλέον ο αστικός τρόπος ζωής, μια υποδεικνύει πολλές φορές και τρόπους βίωσης των χώρων, πέρα από τον τυπικό. Η ζωή σε ένα διαιρέματα πολυκατοικίας. Η ήλικη συμάδα των νέων, με ελάχιστες υποχρεώσεις και απαιτήσεις για χωρική άνεση στο κλειστό τμήμα της κατοικίας και η επιλογή τους κάτιν χώρο δραστηριότητών την ανοιχτή ταράτσα της πολυκατοικίας, την «αυλή» του σπιτιού τους, αποτελεί έναν επιπλέον λόγο που καλούμαστε να σχεδιάσουμε ή καλύτερο να επαναπροσδιορίσουμε τους χώρους αυτών μέσα από το σχεδιασμό. Μένει να δούμε πώς θα ξελύχει ουτή η τάση, σε μία κλίμακα που δεν βλέπει την κάθε μονάδα ξεχωριστά, αλλά πώς αυτή θα επηρεάζει την μεγαλύτερη κλίμακα. Την πόλη.

Γιατί πιστεύετε ότι είναι σημαντικές οι ανακαίνισεις στους χώρους αυτούς;

Οι σχέσεις των ανθρώπων με την πόλη, σε όλα τα επίπεδα, είχαν μία εγγύτητα με το έδαφος, πριν την μακρή ανοικοδόμηση. Το βλέμμα του περιπατητή σε πολλές περιπτώσεις στάχευε σε μεγάλες αποστάσεις. Οι συμβαίναι όμως όταν αυτή η εγγύτητα αρχίζει να χάνεται: Όταν η σχέση με την γη και τον ουρανό φωνεται κάπως περιορισμένη: Όταν το φως και ο αέρας συμπλέκεται: Όταν ο ήχος στα στενά όρια της πόλης αυξάνεται: Τα δώματα αλλά και τα διαμερίσματα σε υπόβαθρο (μετρά) φωνίστηκαν να μπορούν να διστονίσουν μια μητρική απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα. Ας μην χνήγηστε ότι τα ρετιρέ είναι αποτέλεσμα ενός κανονισμού (ιδεατό στερέο) με σκοπό οι στενοί δρόμοι και οι χώριοι κατοικήσης στα χωρίσια επίπεδα, να έχουν επαρκή πρόσβαση στο φως και στον αέρα. Όμως αυτοί οι χώριοι των ρετιρέ και των δωμάτων έχουν τελικά και διαφορετική σχέση με την πόλη. Αυτή η ιπτυχούρωση των δύκου που επεράζει την πόλη στο επίπεδο του δρόμου, δημιουργεί και μια διαφορετική σχέση στο επίπεδο θασίστας της. Αυτή η συνθήκη δημιουργείται στο σύνολο των κτιρίων μία ζώνη που έχει την δική της μικροκατάκλιμα και κανείς ούτε θα μελέτησε και να οκεφτέται για αυτήν. Μία ζώνη με το δικό της ανάλγυφο που παράγεται λόγω των κτιριακών επεργενείων (κλίμακα κτιρίου, τύπος κτιρίου, αριθμός ορόφων, ύψος ορόφου) αλλά και λόγω του επικινουός εδρών που παρουσιάζει η ελληνική πόλη και που η κάθε κτιριακή μονάδα προστρέφεται σε αυτό. Αυτό το νέο ανάλγυφο δεν θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ως ένα νέο έδαφος με τους τυπικούς ορόφους, τα ισόγεια και τα υπόγεια να αποτελούν ένα ενιαίο υπέδαφο. Να οκεφτούμε με όρους περισσότερο προγραμματικούς επινεμουμένους από τις συνθήκες που ίδια η ζωή μας καλεί να σχεδιάζουμε.

Οι νέοι αυτοί πλέον χώροι, κατά τη γνώμη σας, απαντούν στα σύγχρονα ερωτήματα κατοίκησης του χώρου;

Η πόλη, το αστικό περιβάλλον, ως ένα σύνθετο σύστημα, επιχειρεί περισσότερο να αντιμετωπίσει την κατοικία ως τη μονάδα που καινεί "σταταρά" όπου δεν έχει κάπιο λόγο δραστηριότητα. Την εργάσια κατά κύριο λόγο. Από την πλευρά των μελετητών καλούμαστε να πειραματιστούμε στοχεύοντας σε ένα διαφορετικό τρόπο βίωσης της κατοικίας και το κατά συνέπεια τη πόλη. Να σκεπτόμαστε την κατοικία όχι ως ιδιαίκο χώρο αλλά ως μία πρωταρχική υπόθεση για τον κάτοικο. Εφόδιαμε όμως να συμβαλλούμε στην ουσιαστική κατανόηση της αρχεκτονικής, αποκαλύπτοντας ή καλύτερα δινούντας την δινούντοτη στοιχία κατοίκους να εκπροσωπούν μέσω του προσωπικού τους χώρου. Είναι αυτός ο διαρκής διάλογος, μία διαμεσολάρηψη μεταξύ αρχιτέκτονα και κατοίκου, αρχιτέκτονα και χώρου και τελικά κατοίκου και χώρου. Δεν θα μπορούσα να αποτυπωθεί καλύτερα από τα λόγια του M. Heidegger: «Είτι τα γνήσια κτίσματα αφίνονται το αποτυπώμα τους στα κατοικείν άγοντάς το στην ουσία του και στεγάζουν υποχρόνια την ουσία αυτή».

Πληροφορίες:

ΟΈτος Μελέτης: 2018-2019

Τοποθεσία: Άνω Πετράλωνα

Επιφάνεια: 25 τ.μ.

Ομάδα Μελέτης | Επίβλεψη: aphe architecture studio

ΠΦωτογράφοιση: Δημήτρης Κλεάνθης

ΠΣχέδιο: Πατήστε εδώ